

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **T. F.**

skazanego za czyny z art. 197 § 1 k.k. i in.

na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 5 maja 2023 r.,

w przedmiocie wniosku skazanego o wznowienie postępowania

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. akt II AKa 253/20,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 24 czerwca 2020 r., sygn. akt III K 107/19,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 24 czerwca 2020 r., sygn. akt III K 107/19, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. akt II AKa 253/20, T.F. został skazany za czyny z art. 197 § 1 k.k. i in. Wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego jako oczywiście bezzasadna została oddalona przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt V KK 373/21.

Pismem datowanym 12 grudnia 2022 r. adresowanym do Sądu Okręgowego we Wrocławiu, przekazanym według właściwości Sądowi Najwyższemu, T.F. zwrócił się, z uwagi na znany mu przymus adwokacko-radcowski, o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu podjęcia czynności zmierzających do wznowienia opisanego wyżej postępowania sądowego. Podał, że „nie może zgodzić się” ze skazującym go wyrokiem, ponieważ cyt. „ja nie przyznaje się do żadnego zarzutu i nie przyznam się do czegoś czego nie zrobiłem”. Nadto wskazał, że:

- postępowanie było dotknięte poważnymi błędami, które „stanowią podstawę K.P.K. art. 17 § 1 punkt 1 i punkt 11 oraz podstawę K.P.K. art. 438”, m.in. „na etapie przygotowawczym prokuratura nie zastosowała się do K.P.K. art. 326 § 1 nadużywając przy tym swojej funkcji co stanowi podstawę K.K. art. 231 § 1 oraz podstawę K.K. art. 271 § 1”,
- w toku postępowania przeprowadzono „wszystkie możliwe” czynności potwierdzające jego niewinność, natomiast nie przeprowadzono czynności, które by potwierdziły zeznania niesłusznie obciążających go osób,
- osoby występujące w sprawie jako pokrzywdzone przyznały, że nikt je nie skrzywdził,
- Sąd na s. 7 pisemnego uzasadnienia wyroku stwierdził, że „brak dowodów na sprawstwo oskarżonego T. F.”, a mimo to wydał wyrok skazujący.

Zdaniem skazanego „opisane wyżej fakty stanowią bez jakiegokolwiek wątpliwości podstawę do wznowienia postępowania co stanowi podstawę K.P.K. art. 540 § 1 punkt 2 lit.a jak i podstawę K.P.K. art. 439 § 1 punkt 9” oraz uzasadniają wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Kolejnym pismem z dnia 3 kwietnia 2023 r. adresowanym już do Sądu Najwyższego skazany ponowił wniosek o przydzielenie mu obrońcy z urzędu i spowodowanie jego obecności na posiedzeniu, tak jak poprzednio deklarując, że „nie przyznaje się do zarzutów” i twierdząc, że „już na początku postępowania zostały zrobione rażące błędy, które miały i mają istotny wpływ na treść orzeczenia i stanowią podstawę k.p.k. art. 17 § 1 punkt 1, punkt 11”. Nadto utrzymywał, że

„Sąd wydając wyrok w uzasadnieniu oparł się na zeznaniach świadka, który wcale nie istnieje, nikt tego świadka nie powoływał, taki świadek nie zeznawał, ten świadek pojawia się pierwszy raz” oraz że nie wszystkie niezbędne dowody zostały przeprowadzone, a te zebrane oceniono wadliwie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Oba pisma skazanego, chociaż zasadniczo dotyczą wyznaczenia obrońcy z urzędu, stanowią zarazem osobisty wniosek skazanego o wznowienie postępowania, co też dostrzega sam zainteresowany, gdy w drugim piśmie zwraca się o przydzielenie mu obrońcy z urzędu, „aby zapoznał się z moim wnioskiem o wznowienie postępowania”. Treść pism każe jednak przyjąć, że skazanemu nie są znane ustawowe przesłanki wznowienia postępowania, określone w przepisach rozdziału 56. Kodeksu postępowania karnego, w szczególności w art. 540, art. 540a i b, art. 542 § 3. Twierdząc, że w jego sprawie zachodzi podstawa wznowienia z art. 540 § 1 pkt 2 lit.a k.p.k., T. F. zupełnie pominął, że przepis ten stanowi, iż postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Skazany żadnych nowych faktów lub dowodów jednak nie podał, ograniczając się do zapewnienia o swojej niewinności i twierdzenia, że postępowanie w jego sprawie zostało przeprowadzone wadliwie. Miejscem na wykazanie nieprawidłowości postępowania, zwłaszcza na etapie postępowania apelacyjnego, jest kasacja, który to nadzwyczajny środek zaskarżenia został w przedmiotowej sprawie wniesiony i w którym obrońca podniósł zarzuty rażącego naruszenia prawa. Wcześniej wspomniano, że zarzuty te Sąd Najwyższy uznał za oczywiście bezzasadne. Powołanie się skazanego na art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. również wypada potraktować jako przejaw nieznajomości prawa, bowiem w obu pismach nie podano jakiegokolwiek okoliczności, która miałaby wyłączać postępowanie i prowadzić do wznowienia postępowania z urzędu z powodu jego niedopuszczalności. Jeżeli zaś skazany twierdzi, że prowadząc postępowanie przygotowawcze prokurator na tyle naruszył przepisy prawa, że w grę wchodzi popełnienie przestępstw z art. 231 § 1 i art. 271 § 1 k.k., zatem nawiązuje do

podstawy wznowienia określonej w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., to należy wyjaśnić, że dla wznowienia postępowania na tej podstawie jest konieczne ustalenie czynu przestępnego prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że wyrok taki nie może zapaść ze ściśle określonych powodów (art. 541 § 1 k.p.k.).

Należy również wspomnieć, że T. F. występował już z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania, zaś Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2022 r., sygn. akt I KO 33/22, odmówił przyjęcia tego wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności. Wtedy również skazany utrzymywał, że został niesłusznie skazany oraz zgłaszał zastrzeżenia co do przeprowadzonego w sprawie postępowania, odwoływał się również do art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., jak też do dowodów, które Sąd Najwyższy ocenił jako znane sądom obu instancji oraz stronom. Występując z kolejnym wnioskiem, najwyraźniej nie wziął pod uwagę stwierdzenia zawartego we wspomnianym postanowieniu, że „w sprawie o wznowienie postępowania nie dokonuje się na nowo oceny zebranych w toku procesu dowodów i poprawności przyjętych w oparciu o nie ustaleń faktycznych będących podstawą prawomocnego wyroku. Nie ocenia się w tym postępowaniu poprawności przeprowadzonego postępowania sądowego pod kątem wystąpienia względnych przyczyn odwoławczych z art. 438 k.p.k. Nie bada się również zasadności orzeczeń procedujących w sprawie sądów, tak jak to się czyni w ramach kontroli instancyjnej. Sąd w ramach postępowania wznowieniowego jest uprawniony zbadać tylko to, czy ujawniły się nowe fakty lub dowody, wykazujące znaczne prawdopodobieństwo błędności tego wyroku skazującego (...)”.

Niezależnie od tego celowe będzie wspomnieć, że gołosłowne jest twierdzenie, iż Sąd orzekający nawiązał do zeznań „wymyślonego” przez siebie świadka, skoro skazany nie podał o jakiego świadka konkretnie chodzi. Nadto wbrew twierdzeniu skazanego Sąd Apelacyjny (analiza materiałów sprawy prowadzi do wniosku, że ten Sąd miał na myśli T. F.) na str. 7 uzasadnienia wyroku nie stwierdził „brak dowodów na sprawstwo oskarżonego T. F.”, a jedynie wskazał, że „z uwagi na charakter czynów przestępnych materiał dowodowy jest znacznie ograniczony (brak dowodów rzeczowych, które mogłyby wskazywać na sprawstwo

oskarżonego), zaś źródła osobowe to przede wszystkim osoby pokrzywdzone”. Trudno też nie zauważyć sprzeczności w twierdzeniach skazanego, skoro z jednej strony utrzymuje, że osoby, które go niesłusznie obciążają kłamią, zaś z drugiej strony twierdzi (wbrew realiom sprawy), że osoby te przyznały, iż nie zostały skrzywdzone.

Z tych względów należało uznać, że wniosek skazanego T. F. o wznowienie postępowania jest oczywiście bezzasadny i na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówić jego przyjęcia. W konsekwencji dezaktualizował się wniosek skazanego o ustanowienie mu obrońcy z urzędu w celu podjęcia czynności określonych w art. 84 § 3 k.p.k.